

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 5211
Ημερομ. Κατάθεσης: 19/6/2024

Αθήνα, 19 Ιουνίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Θέμα: «Η κυβέρνηση στήνει μηχανισμό λογοκρισίας συνολικού κόστους 4,2 εκατ. με απόφαση εν κρυπτώ».

Μόλις 4 ημέρες πριν τη διεξαγωγή των Ευρωεκλογών, η κυβέρνηση προέκρινε με χρηματοδότηση ύψους 4,2 εκατ. ευρώ τη δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την αντιμετώπιση των ψευδών ειδήσεων (fake news) γύρω από την οποία υφίσταται ελλιπής πληροφόρηση. Πιο συγκεκριμένα, με την από 05.06.2024 απόφαση χρηματοδότησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης που σημειώνεται στο ΓΔΟΔΥ/270/2024 (Κωδικός Πρόσκλησης Π79-39) έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών επιχειρείται η πρόσκληση υποβολής πρότασης με τίτλο: «Ηλεκτρονική πλατφόρμα για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης με χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης» η οποία δηλώνεται ρητώς πως θα ανιχνεύει και θα καταπολεμά τη σκόπιμη παραπληροφόρηση. Ως καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή προτάσεων ορίζεται η 4η Σεπτεμβρίου 2024. Όπως αναφέρεται σχετικά για το θέμα και στην ιστοσελίδα των Data Journalists (17.06.2024) με το ίδιο έγγραφο καλούνται ως δυνητικοί δικαιούχοι για την πρόταση υλοποίησης του έργου, αφενός η «Κοινωνία της Πληροφορίας ΜΑΕ» ως βασικός υποστηρικτής υλοποίησης των έργων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στο δημόσιο τομέα και με καθοριστικό ρόλο στη ψηφιακή μετάβαση και το μετασχηματισμό του κράτους και αφετέρου το υπουργείο Εξωτερικών χωρίς κάποια σαφή ενημέρωση.

Υπογραμμίζεται ότι η κυβέρνηση έχει εγγράψει στο ιστορικό της, κάκιστες πρακτικές έχοντας παρεμποδίσει την Ελευθερία του Τύπου στη χώρα μας, σε συνδυασμό πάντα με το σκάνδαλο των υποκλοπών και των παρακολουθήσεων (Predator) που στιγμάτισε τη χώρα μας, πανευρωπαϊκά. Ειδικότερα, το Δεκέμβριο του 2022 αποφασίστηκε να αποσύρει μετά τις κοινωνικές αντιδράσεις την τροποποίηση του άρθρου 191 του Ποινικού Κώδικα περί «ψευδών ειδήσεων» που στηλιτεύτηκε εντός και εκτός Ελλάδας ως απόπειρα λογοκρισίας, συμβάλλοντας σημαντικά στη ραγδαία πτώση της χώρας στη διεθνή κατάταξη της Ελευθερίας του Τύπου (108η θέση της ετήσιας κατάταξης των «Δημοσιογράφων Χωρίς Σύνορα»-RSF). Επιπλέον, κυβερνητική τροπολογία που είχε κατατεθεί τότε στην Βουλή για τον Τύπο, επιχειρούσε να επαναφέρει την πρόβλεψη που επικρίθηκε από τους δημοσιογραφικές

ενώσεις ως άκρως προβληματική για την ελευθερία του λόγου, καθώς ποινικοποιούσε το δικαίωμα της δημοσιογραφικής κριτικής και της έκφρασης γνώμης και η οποία πρότεινε την τιμωρία μέχρι και με τριετή φυλάκιση όσων διέδιδαν ή διέσπειραν «ψευδείς ειδήσεις» που θεωρούνταν από τη Δικαιοσύνη «ικανές να προκαλέσουν ανησυχίες ή φόβο με κίνδυνο για την οικονομία, τον τουρισμό, την αμυντική ικανότητα της χώρας και τις διεθνείς σχέσεις».

Υπενθυμίζεται πως για τη συγκεκριμένη διάταξη υπήρξαν επικρίσεις σε επίπεδο Βρυξελλών και ΕΕ, όπως ο σχολιασμός της Κομισιόν περί αρνητικού πρόσημου και αποτελέσματος στο έργο των δημοσιογράφων σε σχετική ερώτηση του δικτύου Euractiv, το Νοέμβριο του 2021 με αφορμή την τροποποίηση του Ποινικού Κώδικα (Άρθρο 191) από την ελληνική Βουλή. Δίχως αυτό να συνεπάγεται ότι οι επαγγελματικές ενώσεις και οι φορείς των δημοσιογράφων, δεν αναγνωρίζουν το έλλειμμα αντιμετώπισης του μείζονος προβλήματος διασποράς των ψευδών ειδήσεων για την ελληνική κοινωνία.

Επειδή παρά το γεγονός ότι η ως άνω υπουργική απόφαση πρόθεσης χρηματοδότησης αποτελείται από 8 σελίδες, εντούτοις οι ουσιώδεις λεπτομέρειες για το πώς θα λειτουργεί η συγκεκριμένη πλατφόρμα και σε τι ακριβώς θα αποσκοπεί είναι μηδαμινές,

Επειδή η διατύπωση περί της ανίχνευσης και παρακολούθησης της σκόπιμης παραπληροφόρησης και των αφηγήσεων αποτελεί μία ευρείας θεώρησης ερμηνεία που δυνητικά ενδέχεται να περιλαμβάνει τόσο το εσωτερικό όσο και το εξωτερικό, αλλά και το διαδίκτυο, τα ηλεκτρονικά ΜΜΕ, τα έντυπα ΜΜΕ, τις πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης κ.ο.κ.,

Επειδή η προϋπάρχουσα πρακτική της κυβέρνησης στην «καταπολέμηση των fake news» διαπνέονταν από χαρακτήρα απειλής της Ελευθερίας του Τύπου,

Επειδή η πρόσφατη έκθεση του Στέιτ Ντιπάρτμεντ σημειώνει πως «τα μεγάλα ΜΜΕ τείνουν να μην δημοσιεύουν μη κολακευτικές ειδήσεις για την κυβέρνηση», όπως και ότι «εγχώρια και διεθνή πρακτορεία ανέφεραν ότι δημοσιογράφοι και ΜΜΕ αντιμετώπισαν πίεση για να αποφύγουν την κριτική της κυβέρνησης ή την αναφορά σκανδάλων, ενώ παράλληλα γίνεται ειδική αναφορά στις εξοντωτικές αγωγές κατά δημοσιογράφων με σκοπό τον εκφοβισμό και την φίμωση, γνωστές ως Στρατηγικές Αγωγές κατά της Δημόσιας Συμμετοχής (SLAPPs),

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Ποιος είναι ο σκοπός της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του προτεινόμενου έργου, ποιος κρατικός, κυβερνητικός ή άλλος ιδιωτικός φορέας διαχείρισης προβλέπεται και βάσει ποιων οικονομοτεχνικών κριτηρίων και μελέτης προσδιορίστηκε το κόστος του έργου στα 4,2 εκατ. ευρώ;

2. Υφίσταται κάποιος σχεδιασμός συμμετοχής και συνεργασίας στο πρόγραμμα με τους επίσημους εκπροσώπους και δημοσιογραφικούς φορείς όπως η ΕΣΗΕΑ, η ΠΟΕΣΥ, το ΕΣΡ κ.α.;

3. Πως σκοπεύει να διασφαλίσει και να ενισχύσει τη διαφάνεια και την Ελευθερία του Τύπου και πως προτίθεται να διευρύνει τη συμμετοχή σε αυτή την κοινή προσπάθεια σε συνεργασία με τα αντίστοιχα ακαδημαϊκά τμήματα, τις επαγγελματικές ενώσεις και τις αρμόδιες ανεξάρτητες αρχές με γνώμονα ένα τέτοιο κυβερνητικό εγχείρημα να αποτρέπει φαινόμενα λογοκρισίας αλλά και να χτυπά στην καρδιά το πρόβλημα της καθοδηγούμενης παραπληροφόρησης των πολιτών;

Ο ερωτών Βουλευτής

Καραμέρος Γεώργιος